

С.А. „Д.А. Ценов“ - Свищов
Рк № 93.00-14/19.03.2018г.

**СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „ДИМИТЪР А. ЦЕНОВ“
гр. Свищов**

КАТЕДРА “СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ”

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р ИВАН ВЕЛИЧКОВ ИВАНОВ

по дисертационния труд

на проф. д-р БОРИСЛАВ ДИМИТРОВ БОРИСОВ

**на тема: „ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ДЪРЖАВНАТА
АДМИНИСТРАЦИЯ“**

представен за придобиване на
образователна и научна степен „Доктор на науките“
по професионално направление 3.7 „Администрация и управление“

Свищов, 2018 г.

Настоящото становище за предложената от проф. д-р Борислав Борисов дисертация за „Доктор на науките“ е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Р България и на Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на Стопанска академия „Д.А. Ценов“, гр. Свищов.

За изготвяне на становището са представени Дисертационен труд в обем от 385 страници, Автореферат в обем от 62 страници и публикации на автора по темата за дисертационното изследване. Представената документация е достатъчна по обем и съдържание.

Дисертационният труд, представен от проф. д-р Борислав Борисов на тема „Оценка на административния капацитет на държавната администрация“ е един оригинал, обемист и много сериозен критичен анализ на състоянието и ефективността на организацията на работа с висок професионализъм от държавната администрация. С удоволствие и интерес се чете такава разработка. Възхитен съм и от нейното съдържание, качества и богата фактологическа информация. Познавам от много години лично проф. д-р Борислав Борисов с неговата продуктивност, деловитост и участие в крупни научни мероприятия. Участвах и в журито при избора му за „професор“, а вече три години той участва в Управителния и Академичния съвет на изградената от висшите училища „Академия за иновации и развитие на висшето образование“. Богат и ползотворен е неговият научен и педагогически път, както и участието му в академичните институции и администрации.

Авторът много точно и обосновано посочва обективните причини, които правят темата толкова съвременна и значима, както и нейната степен на разработеност след коренните промени в глобален и национален мащаб. Тези няколко най-общи съображения определят тематиката на дисертационния труд на проф. д-р Борислав Борисов, като много важна и актуална, полезна за днешния и перспективна за утешния ден. Този труд разкрива теоретико-методическите постановки за същността и състоянието на проблема в процеса на неговото реализиране и развитие. Именно това обуславя неговата актуалност и значимост, както и сътносимостта му към Европейските и международните ценности и стандарти, към българския опит и традиции.

Наистина много смелост и отговорност е необходима сега, за да се захванеш с изследване, анализ и оценка на организацията и управлението на държавната администрация. Сложна национална, европейска и световна е ситуацията в това направление. Правилно авторът много точно обосновава и разкрива актуалността и значимостта на темата на изследването и конкретно за оценка на административния капацитет на администрацията.

Структурата и обемът на дисертационния труд има „классически“ формат – увод, четири глави и общо 23 параграфа, заключение и библиографска справка, 21 приложения, 50 таблици и 54 фигури. Общият е 385 страници. В удачно структурираната разработка с логическа последователност се изследват същностни, методически и процедурни аспекти на проблема. Много правилно и точно още с първите редове на разработката и с конкретни аргументи във въведението на Автореферата той извежда и посочва съвременните реалности и тенденции, свързани

организацията и управлението на държавните институции. Оценката на съществуващите политики в управлението на системата е деликатна тема, която се характеризира сега със сериозен дефицит на изследвания. Изследване, анализ, оценка и конкретни препоръки за подобряване на този процес и дейност са безспорно необходими и сега правилно авторът проф. д-р Борислав Борисов е изbral за разработка този проблем.

За задълбоченото и изчерпателно изясняване на избраната тема много спомага стройният план на изследването, като се следва логическата последователност на цел, задачи, ограничения, допускания, предмет, подход и методи на изследването. Положително трябва да се оценят изследователската и практико-приложната цели с конкретизираните научно-изследователски задачи на изследването.

Основното съдържание на неговия дисертационен труд напълно съответства на формулираната тема. Тук специално трябва да се подчертава и компетентността на автора в научната област. Той е навлязъл дълбоко в проблемите като сполучливо съчетава теоретичните знания с практическите положения и тяхното значение в България и на страните от ЕС за успех и просперитет в използване на всички фактори в управлението на административната система.

Полезни и необходими са само няколко най-общи характеристики на представената дисертация. Най-напред и преди конкретната оценка е необходимо и полезно да се изтъкнат няколко общи характеристики на дисертационния труд:

- ◆ **първо** – той е посветен на една много актуална и особено полезна за наукознанието и практиката тема. По мое мнение авторът е отделил необходимото внимание, както на степента на разработеност, така и на неговата актуалност. Темата на дисертацията е кратко, ясно и точно формулирана и аргументирано избрана;

- ◆ **второ** – изследването на актуалните аспекти в разглежданата проблематика е научно обосновано. В резултат на последователен анализ авторът извежда и аргументира интересни и оригинални тези. След анализ и оценка на състоянието на проблема много конкретно и точно се изясняват теоретичните основи на необходимите оперативни способности. В представения труд той умело използва интердисциплинарния и комплексен подход, като привлича в необходима степен знания и умения от документалния анализ на международноправни, вътрешноправни нормативни актове и документи и 120 авторски публикации на кирилица и латиница;

- ◆ **трето** – много добро е познаването на предметната област, която е в рамките на научната специалност. Към обема от 385 стр. основен текст трябва да се добавят и страниците със справочен и помощен материал. Към основния текст е приложен богат информационен масив и точен списък на използваниите документални и научни източници на български, руски, и английски език. Всички тези помощни, справочни, информационно-аналитични материали и документи са много сполучливо използвани при обосновка тезите на автора в представения дисертационен труд. С добра научна осведоменост той познава, цитира, анализира, оценява позициите на използваните автори, което прави с уважение и научна добросъвестност. Избраният начин на цитиране следва един от утвърдените в

науката подходи, а събраната емпирични информация е разработена професионално, достъпно и разбираемо, като аргументирано и нагледно е представена. Рядко се предлага дисертационен труд с толкова много фактология, методика на изследване и изчисления, за да се стигне до точни и безспорни резултати мотивиращи ефективни решения и действия, когато основно става въпрос за знания и опит. Чудесни, точни и впечатляващи са изводите и обобщенията.

Всичко това говори, че авторът добре познава предметната област и може да има приноси за нейното развитие. Той притежава много богата и научна осведоменост относно направените до сега изследвания и съответните публикации в дисертационната материя. Извежда и включва в своите разсъждения и обобщения идеи и разбирания на други изследователи без да напуска или принизява спецификата на своята изследователска цел и задачи.

◆ **четвърто** – методиката и методологията на изследването са правилни и много добри. Като акцентира специално върху това, авторът избира методика на изследване, формулираща основния и съвременен инструментариум на моделната методология на изследване и анализи.

Визираната методика е естествена и логична за подобни случаи, защото може да даде и дава отговор на предвидените и изпълнени в дисертацията изследване и анализи. Теоретичните обобщения се правят на основата на проведените проучвания и апробации, които подробно се описват и оценяват в последните две глави и общо 23 параграфа, съответно се използват за формиране модел на система за извлечане и използване на опити от управлението и регулирането на организацията на работата с държавната администрация за ефективна и рационална изява на нейния професионален капацитет. Приложен е и критичен анализ на събраната фактологическа информация и конкретни резултати.

◆ **пето** – дисертацията има сериозна практико-приложна стойност, особено с разработките в последните две глави. Трудът е самостоятелно научно-приложно изследване, а авторът е направил множество сериозни научни публикации по темата.

Като цяло, разработката се характеризира с логичност на изложението и относителна задълбоченост на направените изследвания и изводите от тях. Успешен е опитът на авторът за решаване на поставените в увода цел и задачи. Затова може да се твърди, че целите на дисертационното изследване са постигнати. Заявената основна теза е доказана. Така дисертационният труд има не само приоритетно теоретична, но и много полезна практико-приложна насоченост. Резултатите от него се съпровождат с авторови идеи, мнения и предложения, направени на базата на обобщените изводи и заключения към всяка една глава. **Могат да се посочат в становището още много суперлативи за качествата на перфектната дисертация.**

Следователно, предложената за становище дисертация има безспорно сериозна практико-приложна стойност и е самостоятелно научно-приложно изследване.

Заключението е естествен завършек на дисертационния труд. В него се потвърждава реализирането на поставените цел и задачи. Формуирани са основните

и обобщени 8 изводи от проведеното изследване и произтичащите от тях препоръки, които могат да бъдат използвани за усъвършенстване на националната методология за определяне на необходимите оперативни способности на администрацията.

С всичко изложено до тук искам да подчертая, че са спазени и осъществени всички изисквания на Закона за научните степени и звания. Не установих плахиатстване и приемам, че дисертационният труд както и научно-приложните приноси в него, са лично дело на автора. Той има много публикации по темата, от които 14 учебници и учебни пособия, 7 монографии, 6 студии, 10 статии, 27 научни доклади и 87 публикации по научни проекти и разработки, възложени от структури на държавната администрация. Те съдържат основните тези, приноси на дисертацията и по същество са самостоятелни научно-приложни разработки.

Допуснати са и някои незначителни слабости, които могат да се характеризират като типични за този род научни разработки, каквато е склонността към описателност и излишно на моменти разказване на процедурни възможности и предимства. Конкретно считам за полезно в становището да предлага повече внимание за използване на оценения административен капацитет в единодействието на държавните и местните администрации, както и неговия индекс в процеса на доброто управление от тях. Тези няколко критични съображения и препоръки за дисертационния труд не накърняват общото положително впечатление от работата на проф. д-р Борислав Борисов, не променят актуалността на темата и на методологическите, четири научни и три научно-приложни приноси, като определено смяtam, че са обясними и лесно преодолими от един много добър и авторитетен изследовател. Нов и най-полезен от разработката е формулираният Индекс на административния капацитет за добро управление.

Предложената солидна научна разработка от проф. д-р Борислав Борисов покрива нормативните изисквания за „доктор на науките“. Дисертационният труд показва, че кандидатът е надградил и задълбочил своите теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания над изискуемите за научната и образователна степен „доктор“.

Въз основа на всички направени констатации в настоящото становище и като имам аргументирано основание да дам положителна оценка на обсъждания дисертационен труд на тема „Оценка на административния капацитет на държавната администрация“, както и комплексната оценка на личните и професионални качества на проф. д-р Борислав Борисов, предлагам на научното жури да му бъде присъдена научната степен „Доктор на науките“ по професионално направление 3.7 „Администрация и управление“.

Гр. Свищов, 18.04.2018 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

(проф. д-р Иван Величков)